

**APSTIPRINĀTA JAUNĀ REDAKCIJĀ
(28.01.2010. Vides aizsardzības politika)
VAS „Latvijas Loto”
2015. gada 16.aprīļa
Valdes sēdē
Protokols Nr.14, lēmums Nr.9.1.**

**Valsts akciju sabiedrības „Latvijas Loto”
Vides aizsardzības politika.**

Mērķis – Dokumenta mērķis ir noteikt vispārīgas pamatnostādnes un vadlīnijas VAS „Latvijas Loto” vides aizsardzības jomā.

Lietošanas sfēra – Vides aizsardzības politika ir saistoša visiem VAS „Latvijas Loto” darbiniekiem, neatkarīgi no viņu pakļautības un iedalījuma Sabiedrības struktūrvienībās.

1. Kaut arī VAS „Latvijas Loto” veic izložu un loteriju organizēšanu (ražošanu), kopumā sabiedrība var tikt raksturota, kā uzņēmums, kas darbojas tirdzniecības jomā. Tomēr VAS „Latvijas Loto” apzinās, ka arī loteriju organizēšana rada zināmu ietekmi uz vidi (kā ikviena no saimnieciskās darbības jomām), ko sabiedrība var mazināt.
2. VAS „Latvijas Loto” vides aizsardzības sistēma ir veidota, lai rīkotos sociāli atbildīgi, ietaupītu līdzekļus, ietaupītu neatjaunojamus dabas resursus un aizsargātu vidi.
3. Pieņemot stratēģiskos lēmumus, VAS „Latvijas Loto” ņem vērā to iespējamo ietekmi uz vidi gadījumos, kad lēmumu īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz vidi.
4. Par VAS „Latvijas Loto” vides aizsardzības uzturēšanu, uzraudzību un mērķu sasniegšanu VAS „Latvijas Loto” ir atbildīga kvalitātes un biroja vadītāja.
5. VAS „Latvijas Loto” darbinieki ir atbildīgi par personīgu iesaistīšanos VAS „Latvijas Loto” vides jomā izvirzīto mērķu sasniegšanai.
6. Vides aizsardzības stratēģiskie mērķi tiek formulēti VAS „Latvijas Loto” attīstības stratēģijas ietvaros, bet operatīvie mērķi kopā ar veicamo pasākumu plānu tiek formulēti reizi gadā VAS „Latvijas Loto” drošības un korporatīvi sociālās atbildības foruma sapulces ietvaros.
7. VAS „Latvijas Loto” drošības un korporatīvi sociālās atbildības foruma ietvaros VAS „Latvijas Loto” kvalitātes un biroja vadītāja ziņo par izpildītiem darba uzdevumiem vides aizsardzības jomā, vides uzraudzības rezultātiem, kā arī VAS „Latvijas Loto” drošības un korporatīvi sociālās atbildības foruma dalībnieki sniedz savus priekšlikumu vides aizsardzības sistēmas uzturēšanā un patērējamo resursu samazināšanā. Iesniegtie priekšlikumi tiek apkopoti un iesniegti VAS „Latvijas Loto” Valdei lēmumu pieņemšanai un apstiprināšanas gadījumā tiek iekļauti VAS „Latvijas Loto” Vides aizsardzības politikas gada plānā.
8. Ziņojums par vides aizsardzību un veiktajiem, kā arī plānotiem pasākumiem tiek publicēts sabiedrības kopējā dokumentu reģistrā VAS „Latvijas Loto” Vides aizsardzības politikas gada plānā un tā izpildes ziņojumā.
9. Lai nodrošinātu darbinieku izpratni par vides aizsardzību, VAS „Latvijas Loto” vienu līdz divas reizi gadā organizē darbinieku apmācību par VAS „Latvijas Loto” vides aizsardzības jomā veiktajiem un veicamajiem pasākumiem, izvirzītos mērķus un darbinieku ieguldījumu to sasniegšanā.

10. VAS „Latvijas Loto” ietekme uz vidi tiek analizēta visa produkta/pakalpojuma dzīves cikla ietvaros, attiecīgi izvērtējot, vai uzņēmumam ir jāveic uzlabojumi darba procesos, lai nodrošinātu vides aizsardzību:

10.1. veicot otrreizējo atkritumu šķirošanas gada pārskatu salīdzinošo analīzi ar iepriekšējiem pārskatu periodiem, grafisku to attēlošanu un cēloņu noteikšanu, atbilstošu kvantitatīvo mērķu izvirzīšanu nākamajam pārskata periodam - *Pārskats par VAS "Latvijas Loto" otrreizējai pārstrādei vai noglabāšanai nodotajiem atkritumiem*;

10.2. veicot patērēto resursu gada pārskatu salīdzinošo analīzi ar iepriekšējiem pārskatu periodiem, grafisku to attēlošanu un cēloņu noteikšanu, atbilstošu kvantitatīvo mērķu izvirzīšanu nākamajam pārskata periodam - *Pārskats par resursu izmantošanu VAS "Latvijas Loto"*.

Abi augstāk minētie pārskati tiek sagatavoti un izskatīti Valdes sēdē kā VAS “Latvijas Loto” Vides aizsardzības politikas gada plāna izpildes ziņojuma pielikumi.

11. VAS „Latvijas Loto” vides aizsardzības politikas ietvaros tiek analizētas iespējas nepārtraukti uzlabot uzņēmuma sniegumu vides aizsardzības jomā, veicot noteiktus pasākumus, saskaņā ar šīs politikas 10.1. un 10.2.punktā izvirzītajiem mērķiem, un nodrošinot sekojošu darbinieku ieguldījumu vides politikas mērķu īstenošanai:

11.1. Videi draudzīgu produktu iegāde.

11.1.1. Veicot iepirkumus, par iepirkumu atbildīgā darbinieka pienākums ir izvērtēt iespēju iegādāties videi draudzīgus resursus, produktus, materiālus, izejvielas.

11.1.2. Veicot iepirkumus, jāņem vērā, ka videi draudzīgu produktu iegāde ilgtermiņā nozīmē vides saglabāšanu.

11.1.3. Pirms iegādāties kādu produktu, atbildīgam darbiniekam jāizvērtē, vai tiešām šis produkts ir nepieciešams, vai tas netērē pārāk daudz enerģijas, vai tas nepiesārņo vidi un vai tas ir otrreizēji pārstrādājams.

11.1.4. Iegādājoties precī, jāizvēlas prece ar mazāko vai videi draudzīgo iepakojumu.

11.2. Enerģijas patēriņa samazināšana

11.2.1. Darbiniekam ir jāizslēdz apgaismojums un dators, kad tas netiek lietots.

11.2.2. Vispārējā apgaismojuma vietā kā prioritāru jāizvēlas dienas gaisma vai individuālais apgaismojums.

11.2.3. Iegādājoties spuldzes, jāizvēlas energoefektīvas spuldzes vai gaismas diodes (LED).

11.2.4. Iegādājoties elektrotehniku, jāizvēlas tikai energoefektīva elektrotehnika, kas atbilst A klases energoefektivitātes marķējumam.

11.2.5. Tirdzniecības vietā ziemas laikā, kad temperatūra telpā ir zemāka par 18-20°C, ir atļauts uzstādīt un lietot tikai vienu sildāmo aparātu.

11.2.6. Nedrīkst apsegt radiatorus, savukārt biroja galdiem un citām mēbelēm jābūt novietotiem vismaz 15 cm attālumā no radiatoriem.

11.3. Atkritumu un izejvielu apjoma samazināšana

11.3.1. Ņemot vērā, ka viena daļa no atkritumiem sastāv no papīra, lai nodrošinātu atkritumu samazināšanu, VAS „Latvijas Loto” atbalsta sekojošus pasākumus papīra taupīšanā:

11.3.1.1. Darbiniekiem jāizvairās no nevajadzīgu dokumentu un brošūru drukāšanas – galvenokārt jālieto dokumentu elektroniskā versija, lai izlasītu informāciju vai veiktu labojumus. Katra darbinieka pienākums pirms dokumenta izdrukāšanas ir izvērtēt, vai tas tiešām ir nepieciešams.

11.3.1.2. Dokumentus jādrukā uz abām lapas pusēm, kā arī drukājot vairākas lapaspuses, pēc iespējas jādrukā divas lapas uz vienas lappuses.

11.3.1.3. Drukājot tikai darba vajadzībām nepieciešamos dokumentu projektus, melnrakstus u.tml., izmantot vienpusēji apdrukāto, neaktuālu / nevajadzīgu dokumentu lapas, nodrošinot otras puses apdruku.

11.3.1.4. Iegādājoties papīru, pēc iespējas jāizvēlas otrreizēji pārstrādāts papīrs.

11.3.2. Iegādājoties precī, jāizvēlas ilgstošas lietošanas prece, izvairoties no vienreizējiem plastmasas vai papīra galda piederumiem, vienreizējas lietošanas fotoaparātiem un tml.).

11.3.3. Sabojātas preces ir jālabo, ja tas ir iespējams.

11.3.4. Jāizvairās no šķidro bīstamo atkritumu izliešanas sadzīves notekūdeņu kanalizācijā.

11.3.5. Jāveic atkritumu šķirošana – papīra, bateriju, stikla, PET, metāllūžņu, spuldziņu, riepu – nodrošinot to nodošanu otrreizējai pārstrādei vai iznīcināšanai / noglabāšanai pēc iespējas videi draudzīgākā veidā.

11.4. Ūdens patēriņa samazināšana

11.4.1. Darbiniekiem jācenšas izmantot aukstais ūdens, mazgājot rokas vai traukus, līdz minimumam samazinot karstā ūdens patēriņu.

11.4.2. Darbiniekiem jācenšas izmantot ūdens tikai gadījumos, kad tas ir vajadzīgs.

11.4.3. Vasaras, pavasara un rudens sezonā jāpārlicinās, ka ūdens krāni ir aizgriezti.

11.5. Izmešu gaisā un atmosfērā samazināšana.

11.5.1. Darbiniekiem, kur tas ir iespējams, jāizvēlas sabiedriskais transports vai jāpārvietojas videi draudzīgā veidā (iet kājām vai braukt ar riteni).

11.5.2. Darbiniekiem, kuri izmanto automašīnas darba vajadzībām, jāveic maršrutu plānošana tādā veidā, lai samazinātu degvielas patēriņu.

11.5.3. Darbiniekiem, veicot darba uzdevumus, jāsamazina nepieciešamība pēc pārvietošanās, organizējot telekonferences un videokonferences.

11.5.4. Iegādājoties automašīnu, priekšroka tiek dota automašīnām ar mehānisko ātrumkārbu, minimālu degvielas patēriņu, ar gāzes iekārtas aprīkojumu.

Izstrādāja:

VAS “Latvijas Loto” kvalitātes un biroja vadītāja K.Belverte